

Uitleg werkwoordkwartet **RUIMTEREIS**

tt=tegenwoordige tijd vt=verleden tijd ww=werkwoord

Opm: Als bij zwakke of klankvaste ww de laatste letter van de stam (hele ww min en) een medeklinker(s) uit het woord 't Kofschip-x zit, dan in de vt ik-vorm + -te(n) toepassen. Zit deze letter er niet in, schrijf dan ik-vorm +-de(n).

Kwartet 1: Zijn (onregelmatig ww)

zin1: persoonsvorm tt met onderwerp Noud, dus hij-vorm=is

zin2: persoonsvorm vt met onderwerp zijn vader, dus vt enkelvoud=was

zin3: hulpwerkwoord=is, met voltooid deelwoord=geweest

zin4: persoonsvorm tt met onderwerp ik=ben

Kwartet 2: Lanceren (zwak, klankvast ww in de vt -de(n))

zin1: persoonsvorm tt met onderwerp het ruimtevaartcentrum=hij-vorm. Stam van lanceren is lancer. Ik vorm=ik lanceer. Hij-vorm is ik-vorm +t= lanceert

zin2: persoonsvorm vt met onderwerp men, dus vt enkelvoud. Laatste letter stam een /r/, niet in 't Kofschip-x. vt = ik-vorm + -de= lanceerde

zin3: er moet aan het einde van de zin iets ingevuld worden na het woordje te.

Dit is vaak het hele werkwoord= lanceren

zin4: de.....raket geeft aan dat er een bijvoeglijk gebruikt volt. deelwoord moet worden ingevuld. vt van lanceren is lanceerde, daarom gelanceerd ook met een d. Hier een e aan toevoegen= gelanceerde.

Kwartet 3: Reizen (zwak, klankvast ww, met z wordt s, in de vt -de(n))

zin1: persoonsvorm tt met onderwerp Noud, dus hij-vorm. Stam van reizen =reiz. Ik-vorm=ik reis. Hij-vorm=ik-vorm +t=reist.

Zin2: persoonsvorm vt enkelvoud met onderwerp hij. Laatste letter stam is een /z/. Niet in 't Kofschip-x, dus voor de vt: ik-vorm + -de=reisde

zin3: tegenwoordig deelwoord invullen. Dit bestaat uit het hele ww+d= reizend

zin4: hulpwerkwoord=heeft en volt. deelwoord=gereisd met een d, vanwege de vt waar de persoonsvorm ook met d is nl reisde.

Kwartet 4: Neerstorten (scheidbaar, zwak en klankvast ww in de vt -te(n))

zin1: persoonsvorm tt met onderwerp de raket=hij-vorm. Stam =stort neer, ik-vorm=stort neer, hij-vorm ook =stort neer.

zin2: persoonsvorm vt met onderwerp deze raket, dus vt enkelvoud.

stam=neerstort. Laatste letter stam is een /t/ in 't Kofschip-x, daarom vt enkelvoud ik-vorm=stort+te neer

zin3: persoonsvorm vt meervoud met onderwerp raketten. Voor vt meervoud neem ik-vorm=stort+ten=stortten neer

zin4: De raket geeft weer dat er een bijvoeglijk gebruikt volt. deelwoord moet worden ingevuld. Volt. deelwoord=neergestort met een t, omdat vt ik-vorm =+te(n). Vanwege het bijvoeglijke gebruik van dit volt. deelwoord nog een e toevoegen=neergestorte

Kwartet 5: Vliegen (sterk, klankveranderend ww)

zin1: persoonsvorm tt met onderwerp de motor, dus hij-vorm. Stam=vlieg, ik-vorm=ik vlieg. Hij-vorm=ik-vorm+t=vliegt

zin2: persoonsvorm vt met onderwerp er, dus vt enkelvoud=vloog

zin3: hulpwerkwoord=is met voltooid deelwoord van vliegen=gevlogen

zin4: tegenwoordig deelwoord van vliegen=hele ww+d=vliegend

Kwartet 6: Overleven (zwak, klankvast ww met v wordt f in de vt-de(n))

zin1: persoonsvorm tt met onderwerp Noud, dus hij-vorm. Stam=overlev, ik-vorm=ik overleef. Hij-vorm=ik-vorm+t=overleeft

zin2: persoonsvorm vt met onderwerp hij, dus vt enkelvoud. Laatste letter stam is een /v/, niet in 't Kofschip-x, daarom vt=ik-vorm+de=overleefde

zin3: voltooid deelwoord. vt wordt gevormd met -de(n), dus zo ook het voltooid deelwoord=overleefd

zin4: hele ww aan het einde van de zin: overleven

Kwartet 7: Helpen (sterk, klankveranderd ww)

zin1: persoonsvorm tt met als onderwerp een buitenaards wezen, dus hij-vorm. Stam=help=ik-vorm. Hij-vorm =ik-vorm+t=helpt

zin2: persoonsvorm vt met onderwerp dit wezen, dus vt enkelvoud=hielp

zin3: hulpwerkwoord= heeft met voltooid deelwoord= geholpen

zin4: tegenwoordig deelwoord=helpend (hele ww met een d) nu met een extra e=helpende. Als bijvoeglijk naamwoord geplaatst tussen deze.....hand

Kwartet 8: Ontsnappen (zwak, klankvast ww, in de vt -te(n))

zin1: na te het hele werkwoord=ontsnappen

zin2: persoonsvorm vt met onderwerp hij. Stam: ontsnapp, ik-vorm=ontsnap. Toevoegen -te(n) omdat de laatste letter van de stam de /p/ in 't Kofschip-x zit. Daarom vt enkelvoud=ik-vorm+te=ontsnapte.

zin3: de.....astronaut, dus bijvoeglijk gebruikt volt deelwoord. vt is met -te(n), daarom voltooid deelwoord met een t=ontsnapt. Vanwege bijvoeglijk gebruikt nog een e=ontsnapte

zin4: voltooid deelwoord=ontsnapt (voor uitleg zie zin 3)

Kwartet 9: Repareren (zwak, klankvast ww in de vt -de(n))

zin1: persoonsvorm tt met onderwerp Noud en het wezen, dus meervoud.

Daarom het hele werkwoord=repareren

zin2: persoonsvorm vt met onderwerp ze, dus vt meervoud. Stam=reparerer. Ik-vorm=ik repareer. Laatste letter stam /r/, niet in 't Kofschip-x, daarom ik-vorm=repareer+den=repareerden

zin3: de.....raket=bijvoeglijk gebruikt volt deelwoord. Omdat vt met -de(n) voltooid deelwoord met d=gerepareerd. Vanwege bijvoeglijk nog e toevoegen

zin4: voltooid deelwoord=gerepareerd (zie uitleg zin 3)

Kwartet 10: Afronden (scheidbaar, zwak, klankvast ww in de vt-de(n))

zin1: persoonsvorm tt met onderwerp Noud, dus hij-vorm. Stam=af rond. Ik-vorm=rond af. Hij-vorm=ik-vorm+t=rondt af

zin2: persoonsvorm vt met onderwerp hij, dus vt enkelvoud. Laatste letter stam /d/ niet in 't Kofschip-x, dus vt enkelvoud=ik-vorm=rond+de=rondde af

zin3: voltooid deelwoord=afgerond met d, want vt ook met -de(n)

zin4: hele ww invullen=af ronden

Kwartet 11: Gaan (sterk, klankvast, onregelmatig ww)

zin1: persoonsvorm tt met onderwerp Noud, dus hij-vorm=gaat

zin2: persoonsvorm vt met onderwerp het, dus vt enkelvoud=ging

zin3: voltooid deelwoord=gegaan